

студътъ бѣ до толкова голѣмъ, щото отъ дишанието по брадитѣ и мустацитѣ се образуваха висулки отъ ледъ, а по клепачитѣ на очитѣ — скрежъ.

Въ 10 часа сутринята дружината стигна въ с. Шипка, или по-добрѣ да кажа, на мѣстото гдѣто бѣше хубавото, богато и потъналото въ лозя, фруктови и тръндафилови градини, с. Шипка. Въ това село, както се казва, турцитѣ камъкъ на камъкъ не бѣха оставали. Само голитѣ, почернѣли отъ димъ високи стѣни на изгорената черква напомняха, че тукъ прѣди нѣколко мѣсеци, красиво се растиляше при политѣ на Балкана това село, жителитѣ на което бѣха прѣпълнени отъ радостното чувство, че доживѣли да се видятъ освободени отъ турското робство.

— Горкитѣ! кждѣ ли се скитатъ тѣ сега немили недраги? питаха се опълченцитѣ.

А колко отъ тѣхъ лежаха сега въ студената земя, жертви на студа и глада! При видѣтъ на развалинитѣ и човѣшкитѣ кости, които тукъ тамъ се търкаляха, цѣла буря отъ злоба и ненавистъ обхващаше цѣлото същество на човѣка. Ами какъвъ ли е изгледа на Нова-Загора, Стара-Загора, Гюnelийската махала? и др.

Не, не трѣбваше да се назначаватъ опълченцитѣ да конвоиратъ плѣннитѣ турци! . . .

Започнахме да се искаваме на горѣ по извилистия пѣтъ, който бѣше покритъ съ дебелъ слой ледъ. Макаръ въ миналитѣ дни опълченцитѣ и да бѣха ископавали и нарѣзвали леда, но по него много трудно се вървеше. Почти на всѣка крачка опълченцитѣ и конетѣ се плѣзгаха, падаха и се търкаляха на долу. Въ тоя страшенъ мразъ всички бѣхме потънали въ потъ. Като вървѣхъ по пѣтя, азъ съгледахъ около единъ камъкъ една сгушила се човѣческа фигура, която се оказа жена.

— Защо си легнала тукъ? попитахъ азъ жената. Ставай да вървишъ; ще замръзнешъ.

Жената не отговори нищо, само още повече се сгуши и ме изгледа съ нескриваема злоба и ненавистъ.

— Ставай, ставай и върви, тукъ ще замръзнешъ, ѝ каза единъ опълченецъ, като я подбутна съ кракъ.

— Качъ, савушъ гяуръ! и други още проклятия изсипа тѣзи жена. Това бѣше туркиня, види се майка на нѣкой войникъ, дошла да види чадото си.